RETTENS DOM (Første Udvidede Afdeling)

27. september 2005 *

I de forenede sager T-134/03 og T-135/03,

Common Market Fertilizers SA, Bruxelles (Belgien), ved barrister A. Sutton og avocat N. Flandin,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved X. Lewis, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

angående en påstand om annullation af Kommissionens beslutning K(2002) 5217 endelig og K(2002) 5218 endelig af 20. december 2002, hvori Kommissionen fastslog, at det i et konkret tilfælde ikke er berettiget at indrømme fritagelse for importafgiften,

* Processprog: fransk.

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET
I FØRSTE INSTANS (Første Udvidede Afdeling)

sammensat af præsidenten, B. Vesterdorf, og dommerne J.D. Cooke, R. García-Valdecasas, I. Labucka og V. Trstenjak,

justitssekretær: fuldmægtig C. Kristensen,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 25. januar 2005,

afsagt følgende

Dom

Retsforskrifter

1 Artikel 1, stk. 3, andet afsnit, i Rådets forordning (EF) nr. 3319/94 af 22. december 1994 om indførelse af en endelig antidumpingtold på importen af opløsninger af urinstof og ammoniumnitrat med oprindelse i Bulgarien og Polen eksporteret af selskaber, der ikke er fritaget for tolden, og om endelig opkrævning af den

midlertidige told (EFT L 350, s. 20) fastsætter den specifikke antidumpingtold således:

»I de tilfælde, hvor den vare, der overgår til fri omsætning, ikke er faktureret direkte til den uafhængige importør af en af ovennævnte eksportører eller producenter hjemmehørende i Polen, fastsættes en specifik told som følger:

[...] med undtagelse af varer, der bekræftes at være fremstillet af Zaklady Azotowe Pulawy, for hvilke den specifikke told fastsættes til 19 ECU pr. ton af den pågældende vare (Taric-tillægskode: 8795).«

2 Artikel 239 i Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT L 302, s. 1), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2700/2000 af 16. november 2000 (EFT L 311, s. 17) (herefter »toldkodeksen«), har følgende ordlyd:

»1. Godtgørelse af eller fritagelse for import- eller eksportafgifter kan indrømmes i andre situationer end dem, der er omhandlet i artikel 236, 237 og 238,

— og som fastlægges efter udvalgsproceduren

— og som skyldes omstændigheder, hvor den berettigede ikke har gjort sig skyldig i urigtigheder eller åbenbar forsømmelighed. De situationer, hvor denne bestemmelse finder anvendelse, samt de nærmere procedureregler herfor

fastlægges efter udvalgsproceduren. Godtgørelsen eller fritagelsen kan undergives særlige betingelser.

2. Godtgørelse af eller fritagelse for afgifter med de i stk. 1 omhandlede begrundelser indrømmes, hvis der fremsættes anmodning herom over for det berørte toldsted [...]«

3 Det følger af toldkodeksens artikel 4, stk. 24, at der ved udvalgsprocedure bl.a. forstås den i artikel 247 og 247a nævnte procedure.

4 Toldkodeksens artikel 247 bestemmer, at: »de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af denne kodeks [...] [fastsættes] efter forskriftsproceduren i artikel 247a, stk. 2 [...]«

5 Toldkodeksens artikel 247a har følgende ordlyd:

»1. Kommissionen bistås af et Toldkodeksudvalg, i det følgende benævnt »udvalget«.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5 og 7 i afgørelse 1999/468/EF [...]

3. Udvalget vedtager selv sin forretningsorden.«

6 Artikel 4 i Toldkodeksudvalgets forretningsorden bestemmer:

»1. Formanden sender mødeindkaldelse, dagsorden, udkast til foranstaltninger, som udvalget er blevet anmodet om at afgive udtalelse om, samt de øvrige arbejdsdokumenter til de faste repræsentationer og udvalgets medlemmer i henhold til artikel 14, stk. 2, normalt senest 14 kalenderdage inden mødet.

2. I hastende sager, og når de foranstaltninger, der skal vedtages, skal anvendes straks, kan formanden efter anmodning fra et udvalgsmedlem eller på eget initiativ afkorte fristen i stk. 1 til fem kalenderdage inden mødet.

3. I særligt hastende tilfælde kan formanden fravige de frister, der er fastsat i stk. 1 og 2. Hvis det under et møde foreslås at tilføje et punkt på dagsordenen for dette, kræves det, at et simpelt flertal af udvalgsmedlemmerne godkender det.«

7 Artikel 5 i Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen (EFT L 184, s. 23, herefter »komitologiafgørelsen«), bestemmer:

»Forskriftsprocedure

1. Kommissionen bistås af et Forskriftsudvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand.

2. Kommissionens repræsentant forelægger udvalget et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Udvalget afgiver udtalelse om udkastet inden for en frist, som formanden kan fastsætte alt efter, hvor meget spørgsmålet haster. Det udtaler sig med det flertal, der efter [...] artikel 205, stk. 2, [EF] gælder for afgørelser, som Rådet skal træffe på forslag af Kommissionen. Ved afstemninger i udvalget vægtes de stemmer, der afgives af repræsentanterne for medlemsstaterne, som anført i nævnte artikel. Formanden deltager ikke i afstemningen.

3. Med forbehold af artikel 8 vedtager Kommissionen de påtænkte foranstaltninger, når de er i overensstemmelse med udvalgets udtalelse.

4. Er de påtænkte foranstaltninger ikke i overensstemmelse med udvalgets udtalelse, eller er der ikke afgivet nogen udtalelse, forelægger Kommissionen straks Rådet et forslag til de foranstaltninger, der skal træffes, og underretter Europa-Parlamentet [...]«

8 Artikel 905, stk. 1, i Kommissionens forordning (EØF) nr. 2454/93 af 2. juli 1993 om visse gennemførelsesbestemmelser ved indførelsen af en EF-toldkodeks (EFT L 253, s. 1), som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1677/98 af 29. juli 1998 (EFT L 212, s. 18, herefter »gennemførelsesforordningen«), bestemmer bl.a.:

»1. Når den besluttende toldmyndighed, der har fået forelagt en godtgørelses- eller fritagelsesansøgning i medfør af toldkodeksens artikel 239, stk. 2, ikke er i stand til på grundlag af bestemmelserne i artikel 899 at træffe afgørelse, og ansøgningen indeholder begrundelser, der kan udgøre en særlig situation, som skyldes omstændigheder, hvor den berettigede ikke har begået urigtigheder eller gjort sig skyldig i åbenbar forsømmelighed, forelægger den medlemsstat, hvorunder den pågældende myndighed hører, sagen for Kommissionen, for at der kan træffes beslutning efter den i artikel 906 til 909 fastlagte procedure.

Den besluttende toldmyndighed kan dog, medmindre den er i tvivl, selv beslutte at yde godtgørelse af eller indrømme fritagelse for afgifter, hvis den finder, at de i kodeksens artikel 239, stk. 1, omhandlede betingelser er opfyldt, for så vidt som det beløb, der vedrører den berettigede som følge af samme særlige situation, og som i givet fald vedrører flere indførsler eller udførsler, er under 50 000 ECU.

Begrebet »den berettigede« har samme betydning som i artikel 899.

I alle øvrige tilfælde afviser den besluttende toldmyndighed ansøgningen.

2. De sagsakter, der fremsendes til Kommissionen, skal indeholde alle de oplysninger, som er nødvendige for en fyldestgørende behandling af den forelagte sag. De skal desuden indeholde en erklæring, underskrevet af den person, der ansøger om godtgørelse eller fritagelse, og hvori ansøgeren attesterer, at han har kunnet gøre sig bekendt med sagsakterne, og enten giver udtryk for, at han ikke har noget at tilføje, eller påpeger alle yderligere forhold, som det forekommer ham vigtigt at få med.

Kommissionen anerkender straks modtagelsen af sagsakterne over for den pågældende medlemsstat.

Viser det sig, at de oplysninger, som medlemsstaten har fremsendt, er utilstrækkelige til, at Kommissionen kan træffe beslutning om sagen med fuldt kendskab til omstændighederne, kan den anmode om supplerende oplysninger.«

9 Gennemførelsesforordningens artikel 906 bestemmer:

»Senest 15 dage efter modtagelsen af de i artikel 905, stk. 2, omhandlede sagsakter fremsender Kommissionen kopi heraf til medlemsstaterne.

Sagen optages snarest muligt på dagsordenen for et møde i det ved kodeksens artikel 247 nedsatte udvalg.«

10 Efter de faktiske omstændigheder i denne sag blev gennemførelsesforordningens artikel 906, stk. 2, ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1335/2003 af 25. juli 2003 om ændring af gennemførelsesforordningen (EUT L 187, s. 16), således at den fik følgende ordlyd:

»Sagen optages snarest muligt på dagsordenen for et møde i den i artikel 907 omhandlede ekspertgruppe.«

11 Gennemførelsesforordningens artikel 906a bestemmer:

»Når Kommissionen påtænker at træffe en beslutning, der ikke er gunstig for den part, som har anmodet om godtgørelse eller fritagelse, underretter den når som helst under den i artikel 906 og 907 omhandlede procedure skriftligt denne part om sine indvendinger samt om alle de dokumenter, hvorpå disse indvendinger er baseret. Den part, som har anmodet om godtgørelse eller fritagelse, redegør skriftligt for sine synspunkter inden for en måned, regnet fra den dato, indvendingerne blev afsendt. Har parten ikke givet sine synspunkter til kende inden for denne frist, anses den for at have givet afkald på muligheden for at tilkendegive sin holdning.«

12 Gennemførelsesforordningens artikel 907, stk. 1, lyder således:

»Efter at have hørt en ekspertgruppe bestående af repræsentanter for alle medlemsstaterne, forsamlet i udvalget med henblik på at behandle den foreliggende sag, træffer Kommissionen beslutning om, hvorvidt den særlige situation, der er til behandling, berettiger eller ikke berettiger til at indrømme godtgørelse eller fritagelse.«

13 Artikel 3 i Rådets forordning nr. 1 af 15. april 1958 om den ordning, der skal gælde for Det Europæiske Økonomiske Fællesskab på det sproglige område (EFT 1952-1958, s. 59), bestemmer:

»Dokumenter, som en fællesskabsinstitution retter til en medlemsstat eller til en person, der er undergivet en medlemsstats jurisdiktion, skal affattes på denne stats sprog.«

Tvistens baggrund

14 Sagsøgeren, der har hjemsted i Belgien, er grossist inden for kemiske produkter, navnlig kvælstofopløsninger (urinstof og ammoniumnitrat). Sagsøgerens koncern omfatter bl.a. Rellmann GmbH, der har hjemsted i Hamburg (Tyskland), og som er et 100%-ejet datterselskab af sagsøgeren, og Agro Baltic GmbH, der har hjemsted i Rostock (Tyskland), og som er et 100%-ejet datterselskab af Rellmann. I 1989 købte sagsøgeren selskabet Champagne Fertilisants, der er sagsøgerens repræsentant over for skattemyndighederne i Frankrig.

15 Eksportøren, det polske selskab Zaklady Azotowe Pulawy (herefter »ZAP«), sælger varer til Agro Baltic. Inden for sagsøgerens koncern er afsætningskanalerne således: Agro Baltic sælger varerne til Rellmann, der videresælger dem til sagsøgeren. Der udstedes tilsvarende fakturaer.

16 I sag T-134/03 købte Agro Baltic mellem marts 1997 og september 1997 af ZAP tre ladninger af opløsninger af urinstof og ammoniumnitrat. Disse ladninger fulgte de afsætningskanaler, der er beskrevet i præmis 15.

17 Cogema, der er godkendt toldspeditør, havde bemyndigelse til at bringe varerne i fri omsætning i Agro Baltics navn og lade dem overgå til frit forbrug i sagsøgerens navn.

18 Varerne blev således i første omgang bragt i fri omsætning i Agro Baltics navn i henhold til toldangivelse EU0, der var ledsaget af ZAP's fakturaer til Agro Baltic og EUR.1-certifikater, der angav, at varerne havde oprindelse i Polen. Varerne blev samtidig placeret i toldoplagsproceduren, hvorfra de udgik få minutter senere med henblik på at overgå til frit forbrug i Champagne Fertilisants' navn.

19 I sag T-135/03 købte Agro Baltic i januar 1995 af ZAP en ladning, der herefter fulgte de i præmis 15 beskrevne afsætningskanaler.

20 Agro Baltic gav selskabet SCAC Rouen (herefter »SCAC«), der er godkendt toldspeditør, bemyndigelse til at bringe varerne i fri omsætning i Agro Baltics navn og at lade dem overgå til frit forbrug i sagsøgerens navn. Der var således for den samme vare tale om at indgive to tolderklæringer om indførsel til det samme toldsted med oplysning om to forskellige modtagere, således at toldbetalingen kunne adskilles fra momsbetalingen.

21 SCAC anvendte den forenklede fortoldningsprocedure for at bringe varerne i fri omsætning og lade dem overgå til frit forbrug i sagsøgerens navn. SCAC indgav i den forbindelse en IM4-angivelse i sagsøgerens navn, ledsaget af Rellmanns faktura til sagsøgeren og et EUR.1-certifikat, der angav, at varerne havde oprindelse i Polen.

22 Den kompetente franske myndighed godtog umiddelbart angivelserne i de to foreliggende sager og indrømmede fritagelse for importafgifterne på grundlag af EUR.1-certifikaterne og krævede ikke betaling af antidumpingtold.

23 Under en efterfølgende kontrol fandt de kompetente franske myndigheder imidlertid, at den specifikke told på 19 ECU pr. ton, der blev indført med artikel 1, stk. 3, andet punktum, i forordning nr. 3319/94, burde have været anvendt på alle ladningerne i de to foreliggende sager. Ifølge myndighederne var den reelle importør af varerne nemlig sagsøgeren, som ikke modtog en faktura direkte fra ZAP, selv om de pågældende varer var bekræftet af ZAP. I de sagsakter, der gav anledning til sag T-134/03, var de kompetente franske myndigheder nærmere bestemt navnlig af den opfattelse, at den mellemliggende oplagring var en retlig fiktion på grund af dens ekstremt korte varighed, og at sagsøgeren havde erhvervet varerne i de pågældende tre transaktioner, allerede inden der blev indgivet angivelser til fri omsætning i Agro Baltics navn. I de sagsakter, der gav anledning til sag T-135/03, var de kompetente franske myndigheder nærmere bestemt af den opfattelse,at der kun var indgivet én

angivelse om at bringe i fri omsætning og lade overgå til frit forbrug i sagsøgerens navn.

24 Det er under disse betingelser, at de ansatte i Centre du renseignement d'orientation et de contrôle de Poitiers i de sagsakter, der gav anledning til sag T-134/03, den 4. december 1998 udarbejdede en rapport om overtrædelse, hvorefter der var unddraget et beløb i told og afgifter på 3 911 497 franske franc (FRF) (564 855 EUR). I de sagsakter, der gav anledning til sag T-135/03, udarbejdede direction interrégionale des douanes de Rouen den 13. november 1997 en rapport om overtrædelse, hvoraf det fremgår, at der burde have været opkrævet told og afgifter på 840 271 FRF (128 098 EUR).

25 I november og december 1999 indgav sagsøgeren anmodninger om toldfritagelse til de franske toldmyndigheder i henhold til toldkodeksens artikel 239. Den 14. februar 2002 fremsendte myndighederne anmodningerne til Kommissionen, der registrerede dem under journalnumrene REM 02/02 (sag T-134/03) og REM 03/02 (sag T-135/03).

26 Ved skrivelser af 9. og 10. september 2002, som blev besvaret den 11. oktober 2002, meddelte Kommissionen sagsøgeren, at den påtænkte at træffe en negativ afgørelse i sagerne REM 02/02 og REM 03/02.

27 Den 12. november 2002 forsamledes REM/REC-ekspertgruppen i Toldkodeksudvalget, Godtgørelsessektionen. I henhold til mødereferatet af 29. november 2002 førte den afstemning, som ekspertgruppen foretog, til følgende resultat for så vidt angår sagerne REM 02/02 og REM 03/02: »Seks delegationer stemmer for Kommissionens forslag, fire delegationer afholder sig fra at stemme, og fem delegationer stemmer imod Kommissionens forslag.«

28 Den 20. december 2002 vedtog Kommissionen, idet den fandt, at sagsøgeren havde udvist åbenbar forsømmelighed, og at der ikke var tale om en særlig situation, hvorfor betingelserne for anvendelse af toldkodeksens artikel 259 ikke var opfyldt, beslutningerne K(2002) 5217 endelig (sag REM 02/02) og K(2002) 5218 endelig (sag REM 02/02), hvori den fastslog, at det ikke var berettiget at indrømme fritagelse for importafgifter (herefter »de anfægtede beslutninger«). Kommissionen gav de franske toldmyndigheder meddelelse om disse beslutninger, og myndighederne fremsendte dem til sagsøgeren den 10. februar 2003.

Retsforhandlinger og parternes påstande

29 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 18. april 2003 har sagsøgeren anlagt nærværende sager.

30 På grundlag af den refererende dommers rapport besluttede Retten at indlede den mundtlige forhandling. Som led i foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse anmodede Retten parterne om at besvare en række spørgsmål under retsmødet. Retten besluttede efter at have hørt parterne at forene sag T-134/03 og T-135/03 med henblik på den mundtlige forhandling og dommen.

31 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret mundtlige spørgsmål i det retsmøde, der blev afholdt den 25. januar 2005.

32 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

— De anfægtede beslutninger annulleres.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

33 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Retlige bemærkninger

34 Sagsøgeren har til støtte for sine påstande påberåbt sig tre anbringender, det første om tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter og retten til kontradiktion, det andet om et åbenbart urigtigt skøn ved anvendelsen af toldkodeksens artikel 239 og det tredje om tilsidesættelse af begrundelsespligten.

Det første anbringende om tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter og retten til kontradiktion

35 Dette anbringende er opdelt i fem led om for det første tilsidesættelse af artikel 7 EF og komitologiafgørelsens artikel 5, for det andet af gennemførelsesforordningens artikel 906, stk. 1, for det tredje af artikel 4, stk. 1, i Toldkodeksudvalgets forretningsorden, for det fjerde af artikel 3 i forordning nr. 1, og endelig af retten til kontradiktion.

Det første anbringendes første led om tilsidesættelse af artikel 7 EF og komitologiafgørelsens artikel 5

— Parternes argumenter

36 Sagsøgeren har i det væsentlige gjort gældende, at de foranstaltninger, der er nødvendige for at iværksætte toldkodeksen, navnlig artikel 239, i henhold til kodeksens artikel 247 er truffet i overensstemmelse med forskriftsproceduren i artikel 247a, stk. 2. Sagsøgeren har bemærket, at sidstnævnte bestemmelse fastsætter, at Kommissionen bistås af Toldkodeksudvalget, og netop henviser til komitologiafgørelsens artikel 5 om Forskriftsudvalget.

37 Sagsøgeren har anført, at »udvalget«, der mødtes den 12. november 2002 (jf. ovenfor, præmis 27), nødvendigvis var et forskriftsudvalg i den i komitologiafgørelsens artikel 5 omhandlede forstand.

38 Sagsøgeren har videre anført, at anvendelsen af vægtningen i artikel 205 EF på resultatet af »udvalgets« afstemning ikke gav Kommissionens forslag mulighed for at opnå det krævede kvalificerede flertal på 62 stemmer.

39 Sagsøgeren er derfor af den opfattelse, at der ikke forelå nogen udtalelse fra »udvalget« i den i komitologiafgørelsens artikel 5, stk. 4, omhandlede forstand, og at Kommissionen dermed uden yderligere varsel skulle have forelagt Rådet forslaget og givet Europa-Parlamentet meddelelse herom, hvilket den afholdt sig fra. Kommissionen vedtog alligevel de anfægtede beslutninger, hvorved den handlede uden for rammerne af sin kompetence og tilsidesatte artikel 7 EF og komitologiafgørelsens artikel 5. De anfægtede beslutninger er derfor behæftet med en væsentlig mangel.

40 Sagsøgeren har over for Kommissionens argument om (jf. nedenfor, præmis 45), at det pågældende »udvalg« reelt er en ekspertgruppe, som den lod sig rådgive af ved vedtagelsen af gennemførelsesforordningens artikel 907, anført, at Kommissionen ved at vedtage den nævnte artikel 907 ikke traf en foranstaltning til gennemførelse af toldkodeksen, men uberettiget tillagde sig en kompetence i strid med artikel 7 EF.

41 Sagsøgeren har tilføjet, at Kommissionens argumentation skal forkastes, eftersom den gør gennemførelsesforordningens artikel 907, stk. 1, ulovlig på grund af manglende hjemmel. Såfremt Retten måtte tage denne argumentation til følge, har sagsøgeren i replikken gjort gældende, at gennemførelsesforordningens artikel 907, stk. 1, er ulovlig i medfør af artikel 241 EF. Sagsøgeren har endvidere henvist til Rettens dom af 28. januar 2003, Laboratoires Servier mod Kommissionen (sag T-147/00, Sml. II, s. 85, præmis 45), hvorefter det af »fast retspraksis [fremgår], at såfremt den institution, der har vedtaget den anfægtede retsakt, er inkompetent, udgør dette et præceptivt annullationsgrundlag, som Fællesskabets retsinstanser skal behandle af egen drift«.

42 Sagsøgeren har for alle tilfældes skyld anført, at ordlyden af gennemførelsesforordningens artikel 907, stk. 1, der fastsætter, at ekspertgruppen forsamles i »udvalget« og ikke i »et udvalg«, taler for den fortolkning, at det pågældende udvalg er det eneste, der er henvist til i gennemførelsesforordningen, dvs. det i gennemførelsesforordningens artikel 906, stk. 2, omhandlede udvalg, nemlig Forskriftsudvalget i toldkodeksens artikel 247. Sagsøgeren har i øvrigt påstået, at hvis Kommissionens fortolkning var korrekt, ville proceduren i gennemførelsesforordningens artikel 906, stk. 2, hvoraf det fremgår, at udvalget i toldkodeksens artikel 247 mødes, inden Kommissionen vedtager enhver beslutning om godtgørelse af og fritagelse for told, ikke være overholdt. Gennemførelsesforordningens artikel 906, stk. 2, vil således være tilsidesat.

43 Dette argument svækkes ikke af den nye ordlyd af gennemførelsesforordningens artikel 906, stk. 2 (jf. ovenfor, præmis 10), hvori udtrykket »udvalg« er erstattet af

»den i artikel 907 omhandlede ekspertgruppe«, idet denne ændring er sket, efter at det pågældende »udvalg« holdt møde i denne sag.

44 Sagsøgeren har endelig bemærket, at det forhold, at Kommissionen på eget initiativ foretog en optælling af stemmerne efter udvalgets afstemning den 12. november 2002 i henhold til vægtningen i artikel 205 EF, viser, at det pågældende »udvalg« faktisk er et forskriftsudvalg i den i komitologiafgørelsens artikel 5 omhandlede forstand. Sagsøgeren har som svar på Kommissionens argument om, at ekspertgruppen er adskilt fra Toldkodeksudvalget, selv om det er »dækket« heraf, eftersom det forsamles i dette udvalg i henhold til gennemførelsesforordningens artikel 907 (jf. nedenfor, præmis 49), gjort gældende, at der ikke er et særskilt budget for denne ekspertgruppe, at sammensætningen er identisk med Toldkodeksudvalgets sammensætning, og at der ikke er en henvisning hertil i bestemmelserne om dagsordenen i Toldkodeksudvalgets forretningsorden.

45 Kommissionen er af den opfattelse, at sagsøgeren med urette har kvalificeret ekspertgruppen som forskriftsudvalg i den i komitologiafgørelsens artikel 5 omhandlede forstand. Kommissionen har anført, at ekspertgruppen hverken er et forskriftsudvalg eller i øvrigt et udvalg, der reguleres af komitologiafgørelsen. Der er reelt tale om en ekspertgruppe, som den selv lod sig rådgive af ved vedtagelsen af gennemførelsesforordningens artikel 907, stk. 1, der er den eneste bestemmelse, der regulerer gruppens retlige natur, kompetence og funktion.

46 Kommissionen har videre redegjort for, at toldkodeksens artikel 239 ikke pålægger den at træffe afgørelse i individuelle sager om fritagelse eller godtgørelse med bistand fra det i toldkodeksens artikel 247 omhandlede udvalg, men omhandler »situationer« og »procedureregler«. Toldkodeksens artikel 239 giver således Kommissionen den opgave at fastlægge »procedurereglerne« i henhold til den i toldkodeksens artikel 247 omhandlede udvalgsprocedure.

47 Kommissionen har imidlertid netop fastlagt disse situationer og procedureregler i gennemførelsesforordningens artikel 905 ff. i henhold til proceduren i toldkodeksens artikel 247 ved at bestemme, at det er Kommissionen, der træffer afgørelse om visse individuelle anmodninger om fritagelse eller godtgørelse.

48 Det er derfor hverken nødvendigt eller logisk, at den i gennemførelsesforordningens artikel 907 nævnte ekspertgruppe er et forskriftsudvalg i komitologiafgørelsens forstand, eftersom denne gruppe skal give Kommissionen en udtalelse om forslagene til individuelle beslutninger om fritagelse eller godtgørelse — som i denne sag — og ikke om en ændring af toldbestemmelserne.

49 Ifølge Kommissionen forsamles ekspertgruppen i overensstemmelse med gennemførelsesforordningens artikel 907 »i« udvalget, hvoraf det er »dækket«. Dette betyder reelt, at ekspertgruppen mødes med den samme sammensætning som Toldkodeksudvalget, men med andre funktioner. De individuelle sagsakter om godtgørelse eller fritagelse fremsendes til udvalget, således at det kan træffe afgørelse som ekspertgruppe i henhold til gennemførelsesforordningens artikel 907, stk. 1. Kommissionen har gjort gældende, at selv om ordningen med ekspertgruppen, der har sine egne regler for udvalg i henhold til komitologiafgørelsen, nødvendigvis er ved at blive rationaliseret, har den fungeret i mange år inden for mange af Fællesskabets handlingsområder. Kommissionen har påstået, at de af sagsøgeren anførte uoverensstemmelser (præmis 44 ovenfor) ikke kan rejse tvivl om ekspertgruppens rolle eller natur.

50 Kommissionen er derfor af den opfattelse, at reglerne for optælling af stemmer i artikel 205 EF, der gælder for forskriftsproceduren, ikke finder anvendelse i denne sag. Det forhold, at Kommissionen vægter ekspertgruppens stemmer, indebærer hverken en fejl eller en manglende hensyntagen til ekspertgruppens retlige natur eller status i udvalget. Kommissionen har bemærket, at et flertal af medlemsstaternes repræsentanter i ekspertgruppen udtalte sig til fordel for Kommissionens forslag, hvorfor der faktisk var en udtalelse fra gruppen. Kommissionen har tilføjet, at denne udtalelse under alle omstændigheder er rent rådgivende og ikke binder Kommissionen.

— Rettens bemærkninger

51 Hvad for det første angår sagsøgerens formalitetsindsigelse skal det bemærkes, at den først blev påberåbt i replikken. Domstolen har imidlertid udtalt, at tvistens rammer fastlægges i stævningen, og at en formalitetsindsigelse skal afvises, hvis den først fremsættes i replikken (Domstolens dom af 11.7.1985, forenede sager 87/77, 130/77, 22/83, 9/84 og 10/84, Salerno m.fl. mod Kommissionen og Rådet, Sml. s. 2523, præmis 36 og 37). Endvidere støttes formalitetsindsigelsen ikke på retlige eller faktiske omstændigheder, der er kommet frem under retsforhandlingerne, jf. artikel 48, stk. 2, i Rettens procesreglement.

52 Retten kan ikke af egen drift behandle spørgsmålet om den eventuelle ulovlighed af gennemførelsesforordningens artikel 907, stk. 1. En sådan ulovlighed er nemlig ikke ordre public (jf. i denne retning dom af 17.12.1959, sag 14/59, Société des fonderies de Pont-à-Mousson mod Den Høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 153, org.ref.: Rec. s. 445). Retten skal ganske vist af egen drift, således som sagsøgeren har anført i replikken, behandle spørgsmålet om inkompetence hos den anfægtede retsakts ophavsmand. Der er imidlertid i denne sag ingen tvivl om, at Kommissionen handlede inden for sine kompetencer, da den vedtog de anfægtede beslutninger. Beslutningerne blev nemlig truffet med hjemmel i gennemførelsesforordningens artikel 907, stk. 1, der ifølge Toldkodeksudvalgets udtalelse er vedtaget i overensstemmelse med proceduren i kodeksens artikel 239, 247 og 247a. Endvidere fremgår det ikke af retspraksis, at Retten af egen drift skal undersøge, om Kommissionen ikke overskred sine kompetencer ved at vedtage indholdet af gennemførelsesforordningens artikel 907, stk. 1, der er hjemmel for de anfægtede beslutninger. Dommen i sagen Laboratoires Servier mod Kommissionen, som sagsøgeren har påberåbt sig, kan i denne henseende ikke støtte sagsøgeren, idet den behandler inkompetence for den institution, der vedtog den anfægtede retsakt, og ikke inkompetence for den institution, der vedtog den retsakt, der var hjemmel for den anfægtede retsakt.

53 På baggrund af ovenstående skal den af sagsøgeren rejste formalitetsindsigelse afvises.

54 Det er herefter hensigtsmæssigt at behandle spørgsmålet, om den ekspertgruppe, der i henhold til gennemførelsesforordningens artikel 907, stk. 1, forsamles »i [Toldkodeks]udvalget«, udgør et forskriftsudvalg i den i komitologiafgørelsens artikel 5 omhandlede forstand.

55 Det skal i den forbindelse bemærkes, at det fremgår af syvende betragtning til og af komitologiafgørelsens artikel 5, at forskriftsproceduren anvendes på »generelle foranstaltninger, der har til formål at gennemføre væsentlige bestemmelser i basisretsakter«.

56 Det er imidlertid ubestridt, at de anfægtede beslutninger er individuelle beslutninger og dermed ikke finder generel anvendelse.

57 Hvis det med sagsøgeren antages, at Forskriftsudvalget i den i komitologiafgørelsens artikel 5 omhandlede forstand har kompetence til at afgive udtalelse om et forslag til en individuel beslutning om godtgørelse af eller fritagelse for told, ville det svare til, at begreberne beslutning og generel retsakt simpelthen ligestilles, selv om de er grundlæggende forskellige i henhold til artikel 249 EF og retspraksis (jf. i denne retning Domstolens dom af 14.12.1962, forenede sager 16/62 og 17/62, Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes m.fl. mod Rådet, Sml. 1954-1964, s. 359; org.ref.: Rec. s. 901), og dermed være en tilsidesættelse af sidstnævnte bestemmelse, af artikel 7 EF og af komitologiafgørelsen.

58 Denne begrundelse er i sig selv tilstrækkelig til at konkludere, at den i gennemførelsesforordningens artikel 907 omhandlede ekspertgruppe ikke er et forskriftsudvalg som omhandlet i komitologiafgørelsens artikel 5.

59 Denne konklusion støttes af ordlyden af gennemførelsesforordningens artikel 907, stk. 1. Udtrykket »i udvalget« afspejler det forhold, at den i artikel 907 omhandlede ekspertgruppe åbenbart er en særskilt funktionel enhed i forhold til Toldkodeksudvalget. Hvis lovgiver, i dette tilfælde Kommissionen, havde ønsket, at toldkodeksudvalget blev hørt i individuelle procedurer om fritagelse eller godtgørelse, ville lovgiver uden tvivl have anvendt udtrykket »efter høring af udvalget«.

60 Det følger heraf, at det første anbringendes første led skal forkastes.

Det første anbringendes andet led om tilsidesættelse af gennemførelsesforordningens artikel 906, stk. 1

— Parternes argumenter

61 Sagsøgeren har anført, at Kommissionen har gjort sig skyldig i en væsentlig tilsidesættelse af procedurereglerne i gennemførelsesforordningens artikel 906, stk. 1, idet den ikke senest 15 dage efter modtagelsen af sagsakterne fra de franske toldmyndigheder fremsendte en kopi heraf til medlemsstaterne. Sagsøgeren har påstået, at de pågældende sagsakter først blev fremsendt til medlemsstaterne få dage før det møde i ekspertgruppen, der er nævnt ovenfor i præmis 27, dvs. flere måneder efter udløbet af den i gennemførelsesforordningens artikel 906, stk. 1, fastsatte frist.

62 Kommissionen har i det væsentlige påstået, at sagsøgeren med henblik på anvendelsen af gennemførelsesforordningens artikel 906, stk. 1, fejlagtigt har

ligestillet den anmodning om fritagelse, som de franske toldmyndigheder fremsendte til Kommissionen, og Kommissionens forslag til negativ beslutning. Kommissionen har i de påberåbte dokumenter anført, at den fremsendte den anmodning, den modtog den 14. februar 2002, til medlemsstaterne den 28. februar 2002. Under disse omstændigheder er den af sagsøgeren påståede formalitetsmangel ikke bevist.

63 Kommissionen har tilføjet, at selv hvis det antages, at formalitetsmanglen er bevist, kan den under alle omstændigheder ikke kvalificeres som »væsentlig«, dvs. at den har påvirket de anfægtede beslutninger på en sådan måde, at de nødvendigvis skal annulleres.

64 Herudover har Kommissionen udtrykt betydelig tvivl vedrørende muligheden for, at en erhvervsdrivende med føje kan gøre en tilsidesættelse af gennemførelsesforordningens artikel 906 gældende med henblik på at få de anfægtede beslutninger annulleret. Kommissionen har anført, at artiklen tilsigter at garantere, at medlemsstaterne hurtigt får oplysninger med henblik på, at de kan forberede sig på at bidrage til beslutningsprocessen. Selv om der således er skabt en positiv ret for medlemsstaterne, indfører artikel 906 på ingen måde en sådan ret for privat personer.

— Rettens bemærkninger

65 Det skal bemærkes, at sagsøgeren, der ikke i replikken har besvaret de argumenter, Kommissionen fremsatte i svarskriftet, ikke har godtgjort, at Kommissionen ikke i sin skrivelse af 28. februar 2002 til medlemsstaterne fremsendte alle de sagsakter, der er omtalt i gennemførelsesforordningens artikel 906, stk. 1, og omhandlet i artikel 905, stk. 2, og at medlemsstaterne dermed ikke rådede over tilstrækkelige oplysninger. Det fremgår i denne henseende af det referat fra ekspertgruppens møde, der er omtalt ovenfor i præmis 27, at der havde fundet en høring sted vedrørende hovedpunkterne i anmodningen om godtgørelse. Det fremgår endvidere af referatet, at sagsøgerens advokater havde fremsendt dokumenter direkte til repræsentanterne for alle de medlemsstater, der havde sæde i ekspertgruppen.

Under disse omstændigheder findes sagsøgeren ikke at have godtgjort, at der er tale om en tilsidesættelse af gennemførelsesforordningens artikel 906. Det er under alle omstændigheder ikke bevist, at den påståede undladelse har påvirket de anfægtede beslutninger.

66 Det følger heraf, at det første anbringendes andet led skal forkastes.

Det første anbringendes tredje led om tilsidesættelse af artikel 4, stk. 1, i Toldkodeksudvalgets forretningsorden

— Parternes argumenter

67 Sagsøgeren har anført, at de anfægtede beslutninger er behæftet med en væsentlig formmangel, idet de er truffet i strid med artikel 4, stk. 1, i Toldkodeksudvalgets forretningsorden, der bestemmer, at »de øvrige arbejdsdokumenter« normalt skal udsendes senest 14 kalenderdage inden udvalgets møde.

68 Det følger imidlertid af det forhold, at sagsøgerens advokater tog direkte kontakt til repræsentanterne for de medlemsstater, der havde sæde i ekspertgruppen, at de først fik tilsendt sagsøgerens besvarelse af 11. oktober 2002 af Kommissionens skrivelser af 9. og 10. september 2002, der er omtalt ovenfor i præmis 26, syv kalenderdage før mødet. Den yderligere tid, som ekspertgruppens medlemmer fik inden afstemningen, udstrakte fristen til 11 dage, dvs. en frist på mindre end de 14 dage, der er fastsat i artikel 4, stk. 1, i Toldkodeksudvalgets forretningsorden. Sagsøgeren har gjort gældende, at denne forsinkelse med hensyn til Kommissionens fremsendelse af

sagsøgerens argumenter som svar på skrivelserne af 9. og 10. september 2002 udgør en tilsidesættelse af artikel 4, stk. 1, i Toldkodeksudvalgets forretningsorden.

69 Sagsøgeren har til støtte for sin argumentation påberåbt sig dommen af 10. februar 1998, Tyskland mod Kommissionen (sag C-263/95, Sml. I, s. 441, præmis 31 og 32), hvori Domstolen fastslog, at fristen for fremsendelse af sagsakter i forbindelse med en procedure for Forskriftsudvalget ikke kan forkortes, og udtalte, at den manglende overholdelse af fristen udgjorde en tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter, der indebar, at Kommissionens beslutning skulle annulleres. Sagsøgeren har over for Kommissionens argument (jf. præmis 72 nedenfor) om, at ovennævnte dom ikke er relevant i denne sag, idet den vedrørte et søgsmål anlagt af en medlemsstat, hvis rettigheder ikke var blevet overholdt, anført, at dommen ikke specifikt udelukker muligheden for, at juridiske personer kan gøre tilsidesættelser gældende, der er begået under høringen af det pågældende udvalg.

70 Sagsøgeren har over for Kommissionens påstand om, at en erhvervsdrivende ikke kan gøre en tilsidesættelse af artikel 4, stk. 1, i Toldkodeksudvalgets forretningsorden gældende (jf. præmis 73 nedenfor), påberåbt sig Domstolens dom af 15. juni 1994, Kommissionen mod BASF m.fl. (sag C-137/92 P, Sml. I, s. 2555).

71 Sagsøgeren har over for Kommissionens påstand om, at de fastsatte frister i artikel 4, stk. 2 og 3, i Toldkodeksudvalgets forretningsorden under alle omstændigheder er blevet overholdt, når henses til den hastende karakter, der kendetegnede disse sager (præmis 75 nedenfor), anført, at der ikke forelå en hastesituation. Sagsøgeren har gjort gældende, at Kommissionens argument er i strid med det forhold, at Kommissionen trods den påståede hastende karakter gav ekspertgruppens medlemmer en yderligere frist til at tage stilling til Kommissionens forslag til en negativ afgørelse, der dog blev fremsendt inden for de fastsatte frister.

72 Kommissionen har gjort gældende, at sagsøgerens henvisning til dommen i sagen Tyskland mod Kommissionen (præmis 69 ovenfor) er uden relevans i denne sag. Kommissionen har anført, at sagsøgeren i den sag, der gav anledning til dommen, var en medlemsstat, der ikke havde kunnet udøve sine kompetencer i et udvalg på grund af en forsinkelse i forbindelse med fremsendelsen af dokumenter. I de foreliggende sager påvirkede forsinkelsen — hvis der var en sådan — i forbindelse med fremsendelsen af dokumenter til ekspertgruppen ikke sagsøgerens rettigheder.

73 Kommissionen har endvidere udtrykt tvivl om, hvorvidt en erhvervsdrivende kan gøre en tilsidesættelse af en regel i en forretningsorden (såsom reglen i artikel 4, stk. 1, i Toldkodeksudvalgets forretningsorden) gældende til støtte for en påstand om annullation af beslutninger som de anfægtede beslutninger. Kommissionen har i denne henseende påberåbt sig Domstolens dom af 7. maj 1991, Nakajima mod Rådet (sag C-69/89, Sml. I, s. 2069, præmis 49-51). Kommissionen har i duplikken tilføjet, at sagsøgeren ikke med føje kan påberåbe sig dommen i sagen Kommissionen mod BASF m.fl. (præmis 70 ovenfor), idet artikel 4, stk. 1, toldkodeksudvalgets forretningsorden i modsætning til den bestemmelse, der blev påstået tilsidesat i den sag, der gav anledning til dommen, ikke tilsigter at beskytte virksomheders rettigheder.

74 Kommissionen har videre gjort gældende, at det væsentligste dokument med henblik på anvendelsen af artikel 4 i Toldkodeksudvalgets forretningsorden, nemlig Kommissionens forslag til en negativ afgørelse, blev fremsendt til ekspertgruppens medlemmer inden for den fastsatte frist. Medlemmerne modtog ligeledes allerede den 23. september 2002 de skrivelser kaldet retten til kontradiktion, der blev sendt til sagsøgeren den 9. og 10. september 2002.

75 Selv hvis det i øvrigt blev antaget, at fristen på 14 kalenderdage i artikel 4, stk. 1, i Toldkodeksudvalgets forretningsorden ikke er blevet overholdt, gjaldt denne frist generelt, men kunne forkortes i hastesituationer i henhold til forretningsordenens artikel 4, stk. 2 og 3. Der var tale om et hastende tilfælde i denne sag, idet det var nødvendigt for Kommissionen at træffe de anfægtede beslutninger inden for den i gennemførelsesforordningens artikel 907, stk. 2, fastsatte frist, eftersom et

manglende svar inden for denne frist ville have medført en godkendelse af sagsøgerens anmodning.

76 Endvidere har sagsøgeren ikke godtgjort, på hvilken måde selskabets rettigheder blev påvirket af den forsinkede fremsendelse af skrivelsen af 11. oktober 2002. Under disse omstændigheder er der ikke tale om en tilsidesættelse af artikel 4, stk. 1, i Toldkodeksudvalgets forretningsorden.

— Rettens bemærkninger

77 Det skal — idet det er ufornødent at træffe afgørelse om, hvorvidt sagsøgerens svar af 11. oktober 2002 på Kommissionens skrivelser af 9. og 10. september 2002 udgør et arbejdsdokument som omhandlet i artikel 4, stk. 1, i Toldkodeksudvalgets forretningsorden, eller om, hvorvidt der var tale om en hastende sag i den i artikel 4, stk. 2 og 3, omhandlede forstand — bemærkes, at det fremgår af sagsakterne, at ekspertgruppens medlemmer rådede over 13 kalenderdage (fra den 6.11. til den 18.11.2002) til at få kendskab til sagsøgerens svar.

78 For så vidt angår dommen i sagen Tyskland mod Kommissionen (præmis 69 ovenfor), som sagsøgeren har påberåbt sig, er det tilstrækkeligt at bemærke, at ekspertgruppen ikke er et forskriftsudvalg, hvorfor løsningen i den dom ikke kan finde anvendelse i de foreliggende sager.

79 I øvrigt bemærkes, at artikel 4, stk. 1, i Toldkodeksudvalgets forretningsorden skal sikre den hensigtsmæssige forretningsgang i udvalget under hensyn til de beføjelser, som tilkommer medlemmerne. Det følger heraf, at fysiske og juridiske personer ikke

kan påberåbe sig, at der er sket en tilsidesættelse af denne regel, som ikke har til formål at beskytte borgerne (jf. i denne retning dommen i sagen Nakajima mod Rådet, præmis 49-51). Sagsøgeren er imidlertid en tredjepart — i modsætning til Tyskland i dommen i sagen Tyskland mod Kommissionen (præmis 69 ovenfor) — hvorfor løsningen i den dom også af denne grund ikke kan finde anvendelse.

80 Det følger heraf, at det første anbringendes tredje led skal forkastes.

Det første anbringendes fjerde led om tilsidesættelse af artikel 3 i forordning nr. 1

— Parternes argumenter

81 Sagsøgeren har gjort gældende, at repræsentanterne for visse medlemsstater med sæde i ekspertgruppen ikke modtog kopi af visse dokumenter i Kommissionens sagsakter på deres eget sprog. Dette var særligt beklageligt henset til de pågældende sagsakters kompleksitet og tekniske karakter samt den korte frist, som medlemsstaternes repræsentanter havde til at gennemgå dem. Sagsøgeren har i denne forbindelse anført, at visse repræsentanter for medlemsstaterne klagede over ikke at have modtaget de pågældende dokumenter på deres eget sprog. Under disse omstændigheder blev de anfægtede beslutninger vedtaget i strid med artikel 3 i forordning nr. 1 og dermed i strid med en væsentlig formforskrift.

82 Sagsøgeren har i replikken gjort gældende, at Kommissionens synspunkt, der er redegjort for nedenfor i præmis 85, medfører en udelukkelse af enhver retslig efterprøvelse, når en medlemsstat ikke gør en tilsidesættelse af den pågældende forordning gældende.

83 Kommissionen har først anført, at den administrative praksis hos ekspertgruppen (der, som Kommissionen har bemærket, ikke har nogen lovgivningsmæssig opgave) består i at sende brevet »kaldet retten til kontradiktion« (der er omtalt ovenfor i præmis 26) til medlemsstaternes repræsentanter på deres eget sprog, mens de øvrige dokumenter sendes på fransk eller engelsk.

84 Kommissionen har dernæst gjort gældende, at sagsøgeren ikke har godtgjort, hvorledes den fulgte praksis påvirker selskabets egen retsstilling. Kommissionen har anerkendt, at denne praksis kan påvirke rettighederne hos de medlemsstater, der modtager de pågældende dokumenter, men er af den opfattelse, at det i så fald tilkommer medlemsstaterne, at gøre deres rettigheder gældende.

85 Under disse omstændigheder kan en borger ikke med føje gøre gældende, at en medlemsstats rettighed er blevet tilsidesat, når medlemsstaten ikke klager herover. I denne sag har processen hverken medført, at medlemsstaterne eller medlemmerne har anfægtet den eller anmodet om en oversættelse.

— Rettens bemærkninger

86 Artikel 3 i forordning nr. 1 skal sikre, at dokumenter, som en institution retter til en medlemsstat eller til en person, der er undergivet en medlemsstats jurisdiktion, affattes på denne stats sprog. I denne sag var de pågældende dokumenter fra Kommissionens sagsakter imidlertid ikke rettet til sagsøgeren, men til repræsentanterne for de medlemsstater, som den i gennemførelsesforordningens artikel 907 omtalte ekspertgruppe er sammensat af. Bestemmelsen skal derfor ikke garantere sagsøgerens rettigheder eller retsstilling under den administrative procedure om fritagelse for importafgifter, hvorfor sagsøgeren ikke kan påberåbe sig en tilsidesættelse af denne regel.

87 Herudover findes sagsøgeren under alle omstændigheder ikke at have bevist, at et af ekspertgruppens medlemmer havde vanskeligt ved at bidrage til formuleringen af gruppens udtalelse som følge af, at der manglede en bestemt sprogversion af et af de dokumenter, Kommissionen havde fremsendt. For det første er sagsøgerens bevis i denne henseende begrænset til en erklæring, som sagsøgeren selv har udarbejdet og underskrevet, og for det andet giver de samlede oplysninger i sagsakterne ikke mulighed for at nå frem til en sådan konklusion.

88 Det følger heraf, at det første anbringendes fjerde led ligeledes skal forkastes.

Det første anbringendes femte led om tilsidesættelse af retten til kontradiktion

— Parternes argumenter

89 Sagsøgeren har anført, at Kommissionen ikke har overholdt retten til kontradiktion, idet den hverken gav selskabet mulighed for en høring eller den letteste og mest omfattende aktindsigt i de dokumenter, det havde anmodet om.

90 Hvad for det første angår spørgsmålet om høring har sagsøgeren anført, at selskabet den 2. oktober 2002 anmodede Kommissionen om en mundtlig høring vedrørende de foreliggende sager. Denne anmodning blev afvist ved skrivelse af 8. oktober 2002 med den begrundelse, at proceduren i gennemførelsesforordningens artikel 906a bestemte, at den berørte part skulle redegøre skriftligt for sine synspunkter, og at Kommissionens tjenestegrene havde modtaget sagsøgeren tre gange, inden den oprindelige anmodning om fritagelse blev indgivet. Kommissionen understregede endvidere i de anfægtede beslutninger, at sagsøgeren ikke havde bevist, at selskabets synspunkter kun kunne fremsættes mundtligt.

91 Sagsøgeren er af den opfattelse, at Kommissionens afslag udgør en tilsidesættelse af retten til at blive hørt og et åbenbart urigtigt skøn.

92 Sagsøgeren har anført, at ifølge fast retspraksis er retten til kontradiktion under enhver procedure, der iværksættes mod en person, og som kan munde ud i en retsakt, der indeholder et klagepunkt mod ham, et grundlæggende fællesskabsretligt princip, som skal overholdes, selv om der ikke er fastsat nogen bestemmelser vedrørende den pågældende procedure (Domstolens dom af 12.2.1992, forenede sager C-48/90 og C-66/90, Nederlandene m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 565, præmis 44, af 29.6.1994, sag C-135/92, Fiskano mod Kommissionen, Sml. I, s. 2885, præmis 39, og af 24.10.1996, sag C-32/95 P, Kommissionen mod Lisrestal m.fl., Sml. I, s. 5373, præmis 21, samt Rettens dom af 10.5.2001, forenede sager T-186/97, T-187/97, T-190/87 — T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97 — T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 og T-147/99, Kaufring m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 1337, præmis 151). Sagsøgeren har videre anført, at Kommissionen altid har anerkendt princippet om ret til en mundtlig procedure (audi alteram partem) som en væsentlig proceduremæssig forskrift, navnlig på området for den administrative procedure (Domstolens dom af 23.10.1974, sag 17/74, Transocean Marine Paint mod Kommissionen, Sml. s. 1063, af 13.2.1979, sag 85/76, Hoffmann-La Roche mod Kommissionen, Sml. s. 461, og af 26.6.1980, sag 136/79, National Panasonic mod Kommissionen, Sml. s. 2033). Sagsøgeren har tilføjet, at henset til det skøn, Kommissionen råder over, når den træffer beslutning om at anvende den generelle billighedsklausul i toldkodeksens artikel 239, må retten til at blive hørt sikres så meget desto mere (Rettens dom af 9.11.1995, sag T-346/94, France-aviation mod Kommissionen, Sml. II, s. 2841, præmis 34, af 19.2.1998, sag T-42/96, Eyckeler & Malt mod Kommissionen, Sml. II, s. 401, præmis 77, af 17.9.1998, sag T-50/96, Primex Produkte Import-Export m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 3773, præmis 60, og af 18.1.2000, sag T-290/97, Mehibas Dordtselaan mod Kommissionen, Sml. II, s. 15, præmis 46, samt dommen i sagen Kaufring m.fl. mod Kommissionen, præmis 152).

93 Sagsøgeren er derfor i det væsentlige af den opfattelse, at retten til at blive hørt skal fortolkes udvidende, hvilket vil sige, at sagsøgeren har en ret til at blive hørt både skriftligt og mundtligt. Det forhold, at gennemførelsesforordningen kun fastsætter en skriftlig procedure i artikel 906a, betyder ikke, at en mundtlig procedure udtrykkeligt er udelukket. Sagsøgeren har i denne henseende påberåbt sig

områderne for konkurrenceret og antidumpingtold, hvor der er fastsat skriftlige og mundtlige procedurer. Sagsøgeren har tilføjet, at retspraksis på statsstøtteområdet har anerkendt princippet om en mundtlig høring, når der ikke er formelle bestemmelser herom.

94 Sagsøgeren har anført, at ifølge Domstolens praksis skal den berørte part sættes i stand til at gøre sine synspunkter gældende under den administrative procedure (Domstolens dom af 11.11.1987, sag 259/85, Frankrig mod Kommissionen, Sml. s. 4393, præmis 12). Heraf følger i praksis, at den berørte part gives mulighed for at blive hørt mundtligt. Artikel 6 i den europæiske konvention om beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder skal ligeledes fortolkes udvidende, dvs. således, at den omfatter retten til at blive hørt skriftligt, men også mundtligt.

95 Sagsøgeren er under disse omstændigheder af den opfattelse, at Kommissionen ikke har overholdt ovennævnte retspraksis, da den afviste selskabets anmodning om at blive hørt med den begrundelse, at selskabet ikke havde bevist, at dets synspunkt ville vinde ved at blive fremsat mundtligt, og dette helt uden begrundelse. Sagsøgeren har også anført, at det ikke tilkommer selskabet at fremlægge et sådant bevis.

96 Endelig har sagsøgeren anført, at det eneste relevante spørgsmål er, hvorvidt selskabet under proceduren blev sat i stand til at gøre sine synspunkter gældende over for Kommissionens klagepunkter. Dette var ikke tilfældet. Sagsøgeren har anført, at selskabet faktisk blev modtaget tre gange hos Kommissionens tjenestegrene, men disse møder fandt sted lang tid før, Kommissionen blev tilstillet anmodningen om fritagelse, og de var med forskellige forhandlingsparter. Endvidere fremkom Kommissionen under disse møder ikke med nogen argumenter, som sagsøgeren kendte, af den simple årsag, at Kommissionen endnu ikke selv havde indledt proceduren. Sagsøgeren er først og fremmest af den opfattelse, at den skriftlige korrespondance mellem sagsøgeren og den franske forvaltning og Kommissionen ikke gjorde det muligt at klarlægge visse væsentlige punkter. Disse punkter kunne have været behandlet under en mere direkte og mere dynamisk procedure, såsom en høring ved Kommissionens tjenestegrene, hvorved retten til kontradiktion ville være overholdt. Sagsøgeren har som eksempel anført, at selskabet

i sag T-134/03 ikke skriftligt blev sat i stand til at fjerne de franske toldmyndigheders tvivl med hensyn til de faktiske forhold ved den tekniske fejl, der var begået af Cogema, og som førte myndighederne til at konkludere, at der ikke var tale om en særlig situation. I sag T-135/03 behandlede Kommissionen i det væsentlige ikke spørgsmålet om, hvorvidt sagsøgeren havde omgået antidumpinglovgivningen, selv om dette forhold var afgørende for, om der var tale om en særlig situation i den i toldkodeksens artikel 239 omhandlede forstand.

97 Hvad for det andet angår spørgsmålet om aktindsigt har sagsøgeren under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter (EFT L 145, s. 43) påstået, at Kommissionen kun med vanskelighed, og først delvis på datoen for sagsanlæggene, efterkom den berettigede begæring om aktindsigt i visse dokumenter.

98 Sagsøgeren har nærmere bestemt anført, at selskabet den 23. januar 2003 anmodede Kommissionen om aktindsigt i referatet fra ekspertgruppens møde den 12. november 2002, og at det måtte omformulere anmodningen den 24. februar 2003 og den 20. marts 2003 på grund af den yderst kortfattede karakter af de oplysninger, der fremkom fra Kommissionen ved skrivelsen af 3. februar 2003.

99 Hvad for det første angår spørgsmålet om høring er Kommissionen af den opfattelse, at sagsøgeren fuldt ud har kunnet gøre sit synspunkt gældende, således som det bekræftes ved sagsøgerens fyldige og detaljerede besvarelser af 11. oktober 2002 i sag REM 02/02. Kommissionen har bemærket, at den viste stor imødekommenhed ved at modtage sagsøgeren tre gange. Kommissionen har også anført, at sagsøgerens argumentation kunne have en vis relevans, hvis sagsøgeren havde godtgjort, at

selskabet ikke havde kunnet gøre sit synspunkt gældende. Sagsøgeren har imidlertid på ingen måde godtgjort, at den skriftlige korrespondance formindskede argumenternes virkning.

100 Kommissionen har dernæst påstået, at den af sagsøgeren omtalte retspraksis vedrører en situation, der ligger før ikrafttrædelsen af forordning nr. 1677/98, der navnlig indførte en ny artikel 906a i gennemførelsesforordningen. Denne nye artikel bestemmer, at den part, som har anmodet om godtgørelse eller fritagelse, skriftligt over for Kommissionen skal redegøre for sine synspunkter, når Kommissionen påtænker at træffe en ugunstig beslutning.

101 Kommissionen har videre anført, at disse nye bestemmelser blev anvendt i den sag, der gav anledning til dommen i sagen Kaufring m.fl. mod Kommissionen (præmis 92 ovenfor). Kommissionen har understreget, at Retten ikke annullerede Kommissionens beslutning i denne sag på grund af manglende høring, og at Retten anså muligheden for i henhold til gennemførelsesforordningens artikel 906a at fremkomme med skriftlige bemærkninger for tilstrækkelig.

102 Hvad for det andet angår spørgsmålet om aktindsigt er Kommissionen af den opfattelse, at sagsøgerens argumentation er uden relevans. Kommissionen har anført, at den sendte sagsøgeren alle de dokumenter, der var anmodet om. Kommissionen har også anført, at for så vidt angår det eneste dokument, som sagsøgeren ikke omgående fik aktindsigt i, nemlig referatet fra ekspertgruppens møde, blev begæringen om aktindsigt fremsat den 23. januar 2003, dvs. efter datoen for vedtagelsen af de anfægtede beslutninger. Under disse omstændigheder kan dette afslag ikke påvirke de anfægtede beslutningers gyldighed, selv hvis det antages, at begæringen om aktindsigt var afslået, hvilket ikke var tilfældet.

103 Kommissionen har for god ordens skyld gjort gældende, at forsinkelsen med hensyn til fremsendelsen af det nævnte referat var berettiget i henhold til forordning nr. 1049/2001. Det pågældende dokument indeholdt følsomme oplysninger, der var forbundet med forretningsinteresser, og sagsøgerens advokat havde ikke dokumenteret sin fuldmagt på tidspunktet for indgivelsen af begæringen om aktindsigt.

104 Endelig har Kommissionen understreget, at sagsøgeren ikke har påberåbt sig en tilsidesættelse af gennemførelsesforordningens artikel 906a.

— Rettens bemærkninger

105 Det skal først bemærkes, at kontradiktionsprincippet indebærer, at enhver person, der berøres af en bebyrdende afgørelse, skal have mulighed for at gøre sine synspunkter gældende i det mindste i relation til de faktorer, hvorpå Kommissionen har baseret en sådan afgørelse til skade for den pågældende (jf. i denne retning dommen i sagen Fiskano mod Kommissionen, præmis 40, i sagen Kommissionen mod Lisrestal m.fl., præmis 21, og i sagen Kaufring m.fl. mod Kommissionen, præmis 153).

106 Hvad angår de beslutninger, Kommissionen traf i henhold til toldkodeksens artikel 239, er den ret til kontradiktion, der tilkommer den part, som anmoder om fritagelse, sikret ved proceduren i gennemførelsesforordningens artikel 906a (jf. præmis 11 ovenfor).

107 I denne sag blev proceduren gennemført ved den meddelelse, der var bilagt skrivelsen af 9. september 2002 (jf. præmis 26 ovenfor), af et memorandum på ti

sider, hvori der var redegjort for faktiske og lovgivningsmæssige forhold, der begrundede, at Kommissionen påtænkte at træffe en negativ afgørelse i sagerne REM 02/02 og REM 03/02. Herudover udøvede sagsøgeren sin ret til at gøre sit synspunkt gældende vedrørende Kommissionens indvendinger ved skrivelsen af 11. oktober 2002, der bestod af 24 sider suppleret af 14 bilag i REM 02/02 og 21 sider suppleret af 10 bilag i sag REM 03/02, som indeholdt yderligere bemærkninger og argumenter.

108 Hvad for det første angår afslaget på sagsøgerens anmodning om at blive hørt under en høring er det tilstrækkeligt at fastslå, at hverken den specifikke bestemmelse om den pågældende administrative procedure, nemlig gennemførelsesforordningens artikel 906a, eller det generelle princip om overholdelse af retten til kontradiktion giver den part, der ansøger om fritagelse for afgifter, ret til en sådan høring.

109 Endvidere gør den specifikke art af den beslutning, som Kommissionen træffer i henhold til toldkodeksens artikel 239, det på ingen måde nødvendigt, at den, der anmoder om fritagelse, får mulighed for at gøre sine bemærkninger gældende mundtligt ud over den skriftlige redegørelse for sit synspunkt.

110 Retten er derfor af den opfattelse, at sagsøgeren med sin detaljerede skrivelse af 11. oktober 2002 fuldt ud har udøvet den mulighed, selskabet blev tilbudt, for at gøre Kommissionen bekendt med selskabets synspunkt. De eksempler, som sagsøgeren er fremkommet med (jf. præmis 96 ovenfor) til støtte for det modsatte synspunkt, kan ikke rejse tvivl med hensyn til denne konklusion, idet eksemplerne ikke indeholder noget forhold, som sagsøgeren ikke kunne gøre gældende skriftligt.

111 Hvad for det andet angår spørgsmålet om aktindsigt skal det fastslås, således som Kommissionen med rette har anført, at begæringen om aktindsigt blev fremsat efter vedtagelsen af de anfægtede beslutninger, under forberedelsen af de foreliggende sager. Den af sagsøgeren påståede tilsidesættelse af forordning nr. 1049/2001 — hvis den antages at foreligge — kan således ikke påvirke de anfægtede beslutningers gyldighed, der skal vurderes på datoen for deres vedtagelse. Herudover skal Retten bemærke, at sagsøgeren ikke findes at have godtgjort, at selskabet ikke fik aktindsigt i de ønskede dokumenter. Kommissionen fremsendte nemlig referatet fra ekspertgruppens møde i dets helhed.

112 Det følger heraf, at det første anbringendes femte led, der består af to dele, skal forkastes.

113 Da ingen af det første anbringendes led kan tages til følge, skal anbringendet forkastes.

Det andet anbringende om et åbenbart urigtigt skøn ved anvendelsen af toldkodeksens artikel 239

114 Det andet anbringende vedrører et åbenbart urigtigt skøn, som Kommissionen anlagde ved at antage, at betingelserne for anvendelse af toldkodeksens artikel 239 ikke var opfyldt. Anbringendet består af tre led. Det første led vedrører Kommissionens afvisning af at anerkende, at der foreligger en særlig situation. Det andet led vedrører manglende urigtigheder begået af sagsøgeren. Det tredje led vedrører Kommissionens afvisning af at konkludere, at sagsøgeren ikke har udvist åbenbar forsømmelighed.

115 Det er ubestridt, at sagsøgeren ikke begik urigtigheder, hvorfor det er ufornødent at behandle det andet led. Det tredje led om sagsøgerens påståede manglende forsømmelighed skal behandles først.

Parternes argumenter

116 Sagsøgeren har anført, at en af de kumulative betingelser for anvendelsen af toldkodeksens artikel 239 er, at den erhvervsdrivende ikke har udvist åbenbar forsømmelighed. Sagsøgeren har tilføjet, at åbenbar forsømmelighed ifølge retspraksis (dommen i sagen Kaufring m.fl. mod Kommissionen, præmis 278) svarer til betingelsen i toldkodeksens artikel 220, stk. 2, om, at fejlen kunne forventes opdaget.

117 Ved afgørelsen af, om der foreligger fejl, som kunne forventes opdaget i sidstnævnte bestemmelses forstand, skal der navnlig tages hensyn til fejlens karakter, den pågældende erhvervsdrivendes erfaring og den agtpågivenhed, han har udvist (Domstolens dom af 26.6.1990, sag C-64/89, Deutsche Fernsprecher, Sml. I, s. 2535, præmis 24, af 8.4.1992, sag C-371/90, Beirafio, Sml. I, s. 2715, præmis 21, af 16.7.1992, sag C-187/91, Belovo, Sml. I, s. 4937, præmis 17, og af 1.4.1993, sag C-250/91, Hewlett Packard France, Sml. I, s. 1819, præmis 22). Vurderingen skal foretages under hensyntagen til sagens særlige omstændigheder (Domstolens dom af 14.5.1996, forenede sager C-153/94 og C-204/94, Faroe Seafood m.fl., Sml. I, s. 2465, præmis 101).

118 Sagsøgeren har i lyset af disse principper anført, at Kommissionen anlagde et åbenbart urigtigt skøn ved at antage, at betingelsen om, at der ikke var udvist åbenbar forsømmelighed, ikke var opfyldt i denne sag.

119 Hvad for det første angår fejlens karakter skal den ifølge retspraksis vurderes navnlig under hensyn til det tidsrum, hvor de kompetente myndigheder har opretholdt fejlen.

120 Det var ifølge sagsøgeren imidlertid med urette, at Kommissionen af egen drift forkastede det tidsmæssige kriterium ved benægtelsen af, at toldmyndighederne havde begået en fejl. Der skal i de foreliggende sager snarere bedømmes de fejl, der er begået af toldspeditørerne, nemlig i sag T-134/03 Cogemas fiktive toldoplag og i sag T-135/03 SCAC's manglende overholdelse af de instrukser, det havde modtaget vedrørende valget af en forenklet fortoldningsprocedure.

121 Sagsøgeren har anført, at selskabet på trods af dets erfaring og agtpågivenhed hverken kunne forudsige eller afsløre toldspeditørernes fejl.

122 Hvad for det andet angår den erhvervsdrivendes erfaring har sagsøgeren anført, at i henhold til Domstolens dom af 11. november 1999, Söhl & Söhlke (sag C-48/98, Sml. I, s. 7877, præmis 57), skal det undersøges, om denne erhvervsdrivendes virksomhed i det væsentlige består i import- og eksporttransaktioner, og om den pågældende erhvervsdrivende allerede har erfaring med sådanne transaktioner.

123 Sagsøgeren har gjort gældende, at selskabet ofte importerer de af forordning nr. 3319/94 omhandlede varer. Dette indebærer ikke, at sagsøgeren er specialiseret i fortoldningsprocedurerne for disse varer i Frankrig. Dette er netop grunden til, at sagsøgeren rettede henvendelse til en godkendt toldspeditør, og at sagsøgeren ikke var i stand til at afsløre de af denne begåede fejl.

124 Hvad for det tredje angår spørgsmålet om sagsøgerens agtpågivenhed, har sagsøgeren anført, at i henhold til dommen i sagen Söhl & Söhlke, præmis 58, påhviler det den erhvervsdrivende, der er i tvivl med hensyn til den rette anvendelse af bestemmelser, hvis manglende overholdelse kan føre til, at der opstår toldskyld, at undersøge spørgsmålet og fremskaffe enhver mulig oplysning for ikke at overtræde de pågældende bestemmelser.

125 I de foreliggende sager har sagsøgeren imidlertid udvist al den nødvendige agtpågivenhed. Sagsøgeren ændrede for det første efter forordningens vedtagelse den indtil da fulgte fortoldningsprocedure med henblik på ikke at befinde sig i en situation med indirekte fakturering. Sagsøgeren har dernæst anført, at de af Kommissionen påpegede isolerede og mindre faktureringsfejl er omfattet af den normale driftsrisiko, og at sagsøgeren ikke kan tilregnes nogen forsømmelighed, så snart fejlene blev rettet.

126 Sagsøgeren har i replikken gjort gældende, at den påståede uigennemførlige art af selskabets instrukser til Cogema og til SCAC samt den manglende anvendelse af muligheden for godtgørelse i Rådets forordning (EF) nr. 384/96 af 22. december 1995 om beskyttelse mod dumpingimport fra lande, der ikke er medlemmer af Det Europæiske Fællesskab (EFT 1996 L 56, s. 1), med senere ændringer, i henhold til fast retspraksis (jf. præmis 124 ovenfor) ikke har nogen forbindelse med beviset for en påstået manglende agtpågivenhed.

127 Efter sagsøgerens opfattelse kan selskabet derfor ikke kritiseres for ikke at have udvist agtpågivenhed. Det følger af ovenstående, at det ikke kan fastslås, at sagsøgeren har udvist åbenbar forsømmelighed.

128 Kommissionen har hvad for det første angår fejlens karakter anført, at sagsøgerens argumentation, som er et forsøg på at svække selskabets eget ansvar på grund af den fejl, som toldspeditøren påstås at have begået, ikke kan tages til følge. Inden for rammerne af en fritagelsesprocedure kan en erhvervsdrivende således ikke frigøre sig for sit eget ansvar på grund af en fejl — reel eller ikke — begået af toldspeditøren. Et eventuelt kontraktansvar for speditøren er ikke omfattet af den procedure, der førte til vedtagelsen af de anfægtede beslutninger.

129 Endvidere har Kommissionen anført, at sagsøgeren forveksler toldspeditørens fejl og toldmyndighedens fejl, da det kun er myndighedens fejl, der kan føre til, at der opstår en særlig situation.

130 Hvad for det andet angår spørgsmålet om sagsøgerens erfaring har Kommissionen for det første gjort gældende, at sagsøgerens erfaring ikke skal vurderes i relation til en enkelt medlemsstat. Det er i henhold til retspraksis tilstrækkeligt til, at sagsøgeren kan anses for at have den krævede erfaring, at selskabet har gennemført visse importtransaktioner for de samme varer som de i den konkrete sag omhandlede varer i Den Europæiske Union, og at selskabet generelt er bekendt med import- og eksporttransaktioner. Dette er tilfældet i denne sag, ikke mindst fordi sagsøgeren erhvervede sin repræsentant over for skattemyndighederne i Frankrig, Champagne Fertilisants, hvorfor sagsøgeren allerede fra den første levering af de pågældende varer må anses for en erfaren erhvervsdrivende.

131 Kommissionen har tilføjet, at sagsøgeren har udvist uforsigtighed ved på trods af den påståede erfaring at give sine toldspeditører præcise instrukser snarere end at søge deres råd, ikke mindst fordi forordning nr. 3319/94 er vanskelig at anvende.

132 Hvad for det tredje angår spørgsmålet om sagsøgerens agtpågivenhed har Kommissionen, selv om den har anerkendt, at det er muligt at begå fejl i faktureringen, anført, at sagsøgeren også har udvist manglende agtpågivenhed i andre henseender, således som det fremgår af punkt 79-82 i beslutning REM 02/02 og punkt 75-79 i beslutning REM 03/02.

133 Sagsøgeren gav navnlig toldspeditørerne uigennemførlige instrukser og sikrede sig ikke, at de blev fulgt op.

134 Endvidere forsøgte sagsøgeren ikke at anvende muligheden for godtgørelse i henhold til artikel 11, stk. 8, i forordning nr. 384/96, idet selskabet lod den heri fastsatte frist udløbe.

Rettens bemærkninger

135 Det skal indledningsvis bemærkes, at der ved bedømmelsen af, om der foreligger åbenbar forsømmelighed i toldkodeksens artikel 239's forstand, bl.a. skal tages hensyn til, hvor komplicerede de bestemmelser er, hvis manglende overholdelse har medført, at der er opstået toldskyld, samt til den erhvervsdrivendes erfaring og agtpågivenhed (Domstolens dom i sagen Söhl & Söhlke, præmis 56, og dom af 13.3.2003, sag C-156/00, Nederlandene mod Kommissionen, Sml. I, s. 2527, præmis 92).

136 Det fremgår i øvrigt af fast retspraksis, at Kommissionen råder over et skøn, når den træffer en beslutning i henhold til toldkodeksens artikel 239 (jf. dommen i sagen

Mehibas Dordtselaan mod Kommissionen, præmis 46 og 78). Det skal ligeledes bemærkes, at godtgørelse af eller fritagelse for import- eller eksportafgifter, der kun kan indrømmes under visse forudsætninger og i bestemte, særlige situationer, udgør en undtagelse til den normale import- og eksportordning, og at bestemmelserne, hvori der er fastsat en sådan godtgørelse, følgelig skal fortolkes snævert. Da fraværet af åbenbar forsømmelighed er en betingelse sine qua non for at ansøge om godtgørelse af eller fritagelse for import- eller eksportafgifter, følger det heraf, at dette begreb skal fortolkes således, at antallet af godtgørelses- eller fritagelsestilfælde forbliver begrænset (dommen i sagen Söhl & Söhlke, præmis 52).

137 Hvad for det første angår spørgsmålet om, hvor komplicerede de bestemmelser, hvis manglende overholdelse har medført, at der er opstået toldskyld, er, er det tilstrækkeligt at bemærke, at Retten allerede har udtalt (dom af 21.9.2004, sag T-104/02, Gondrand Frères mod Kommissionen, Sml. II, s. 3211, præmis 59-62 og 66), at artikel 1, stk. 3, andet afsnit, i forordning nr. 3319/94 ikke frembyder en betydelig fortolkningsvanskelighed.

138 Hvad endvidere dernæst angår fejlens karakter er Retten af den opfattelse, at den af sagsøgeren påberåbte retspraksis (præmis 117 ovenfor) ikke er relevant, idet denne sag kun vedrører fejl, som toldspeditørerne påstås at have begået, og ikke fejl begået af toldmyndighederne.

139 Det skal imidlertid understreges, at Kommissionen med rette har anført, at sagsøgeren ikke kan frigøre sig for sit eget ansvar ved at påberåbe sig, at toldspeditørerne begik en fejl, uanset om der faktisk er tale om en sådan fejl. Det skal i denne henseende bemærkes, at importarrangementet for de pågældende varer blev udarbejdet af sagsøgeren alene, der i øvrigt frit valgte sine toldspeditører, hvorfor det ikke er af betydning i relation til anvendelsen af toldkodeksens artikel 239, hvem — den erhvervsdrivende eller hans fuldmægtig — der begik den eventuelle fejl, som medførte, at der opstod toldskyld. Under alle omstændigheder kan en sådan fejl ikke bæres af Fællesskabets budget (jf. i denne retning vedrørende en sådan særlig

situation, dommen i sagen Mehibas Dordtselaan mod Kommissionen, præmis 76-78, 82 og 83).

140 Hvad for det andet angår spørgsmålet om sagsøgerens erfaring bemærker Retten, at det skal undersøges, om der er tale om en erhvervsdrivende, hvis virksomhed i det væsentlige består i import- og eksporttransaktioner, og om han allerede havde erhvervet en vis erfaring med sådanne aktiviteter (dommen i sagen Söhl & Söhlke, præmis 57).

141 Det skal i denne forbindelse fastslås, at sagsøgeren selv har anerkendt at have en vis erfaring med importtransaktioner vedrørende de i forordning nr. 3319/94 omhandlede kvælstofprodukter. Som Kommissionen med rette har gjort gældende, havde sagsøgeren desuden allerede inden de faktiske omstændigheder, der ligger bag nærværende sager, gennemført indførsler af de samme varer. Under disse omstændigheder er det med rette, at Kommissionen var af den opfattelse, at sagsøgeren havde den krævede erfaring, og dette allerede fra den første levering i sag REM 02/02.

142 Hvad for det tredje angår spørgsmålet om den erhvervsdrivendes agtpågivenhed bemærker Retten, at det påhviler den erhvervsdrivende, såfremt han er i tvivl med hensyn til den rette anvendelse af bestemmelser, hvis manglende overholdelse kan føre til, at der opstår toldskyld, at undersøge spørgsmålet og fremskaffe enhver mulig oplysning for ikke at overtræde de pågældende bestemmelser (dommen i sagen Söhl & Söhlke, præmis 58).

143 Som Kommissionen med rette har understreget, fremgår det imidlertid af sagsakterne, at sagsøgeren, som ganske vist har påstået at være uerfaren med

fortoldningsprocedurer for de pågældende varer, og at der var vanskeligheder ved anvendelsen af forordning nr. 3319/94, ikke blot undlod at søge råd hos toldspeditørerne, men også gav dem meget præcise instrukser. Det skal tilføjes, at Kommissionen i de anfægtede beslutninger ikke undlod at forklare årsagerne til, at sagsøgeren burde have næret tvivl om den nøjagtige anvendelse af de bestemmelser, hvis manglende overholdelse kunne medføre, at der opstod toldskyld (jf. i denne retning dommen i sagen Kaufring m.fl. mod Kommissionen, præmis 296).

144 Sagsøgerens fejl i forbindelse med udstedelsen af sine fakturaer taler endvidere også for, at selskabet har udvist manglende agtpågivenhed.

145 Sagsøgeren kan derimod ikke kritiseres for ikke at have gjort brug af muligheden i artikel 11, stk. 8, i forordning nr. 384/96. Der kan nemlig foretages en fornyet undersøgelse, såfremt de omstændigheder, på grundlag af hvilke normalværdierne er fastsat i antidumpingforordningen, har ændret sig. Undersøgelsen har således til formål at tilpasse den indførte told til udviklingen i de forhold, som udgjorde grundlaget for tolden, og forudsætter, at disse forhold har ændret sig (jf. Rettens dom af 29.6.2000, sag T-7/99, Medici Grimm mod Rådet, Sml. II, s. 2671, præmis 82).

146 Alt i alt kan sagsøgerens adfærd under gennemførelsen af de pågældende transaktioner ikke anses for at være tilstrækkelig agtpågivende.

147 Det følger af ovenstående bemærkninger, at Kommissionen ikke anlagde et åbenbart urigtigt skøn ved i de anfægtede beslutninger at fastslå, at betingelsen om, at

sagsøgeren ikke havde udvist åbenbar forsømmelighed, ikke var opfyldt. Det andet anbringendes tredje led skal derfor forkastes.

148 Det fremgår endvidere af ordlyden af gennemførelsesforordningens artikel 905, at med hensyn til godtgørelse af importafgifter skal to kumulative betingelser være opfyldt, nemlig for det første, at der foreligger en særlig situation, og for det andet, at den berettigede ikke har begået urigtigheder eller gjort sig skyldig i åbenbar forsømmelighed. Det følger heraf, at såfremt blot en af de to betingelser for godtgørelse af afgifter ikke er opfyldt, afvises en anmodning herom (Rettens dom i sagen Mehibas Dordtselaan mod Kommissionen, præmis 87, og af 12.2.2004, sag T-282/01, Aslantrans mod Kommissionen, Sml. II, s. 693, præmis 53, samt dommen i sagen Gondrand Frères mod Kommissionen, præmis 57).

149 Da betingelsen om, at der ikke er udvist åbenbar forsømmelighed, ikke er opfyldt, er det ufornødent at behandle det andet anbringendes første led om, at der foreligger en særlig situation.

150 Det andet anbringende skal derfor forkastes.

Det tredje anbringende om tilsidesættelse af begrundelsespligten

Parternes argumenter

151 Sagsøgeren har anført, at Kommissionen ikke har overholdt begrundelsespligten i henhold til artikel 253 EF.

152 Sagsøgeren har nærmere bestemt kritiseret Kommissionen for ikke at have angivet årsagerne til, at den ikke i de anfægtede beslutninger tog hensyn til, at antidumpinglovgivningen ikke var omgået. Sagsøgeren er således af den opfattelse, at den situation med indirekte fakturering, som ifølge sagsøgeren blev kunstigt skabt ved toldspeditørernes fejl, ikke i sig selv kan begrunde, at den specifikke told, der omhandles i artikel 1, stk. 3, andet punktum, i forordning nr. 3319/94, pålægges.

153 Sagsøgeren har videre anført, at toldkodeksens artikel 239 er en billighedsklausul, der skal finde anvendelse under de omstændigheder, hvor det ikke ville være rimeligt at pålægge den erhvervsdrivende en byrde, såsom pålæggelsen af den specifikke told, som han normalt ikke ville blive pålagt. Sagsøgeren har tilføjet, at de anfægtede beslutninger ikke kan anses for rimelige, idet sagsøgeren ikke skulle have svaret den specifikke told, hvis Cogema og SCAC ikke havde begået fejl. Kommissionen opfyldte ikke sin begrundelsespligt, idet den undlod at præcisere, hvorfor dens beslutninger var rimelige.

154 Sagsøgeren har endelig gjort gældende, at selv om Kommissionen var af den opfattelse, at sag REM 1/98 ikke var sammenlignelig med sagerne REM 02/02 og 03/02, undlod den at forklare, hvorfor den i sag REM 1/98, men ikke i dens stillingtagen i de foreliggende sager, tog hensyn til, at importprisen var højere end den mindstepris, der var fastsat i forordning nr. 3319/94.

155 Kommissionen har i denne henseende henvist til sine argumenter i forbindelse med det andet anbringendes første led om dels toldspeditørernes påståede fejl, dels sammenligningen af de foreliggende sager med sag REM 1/98.

Rettens bemærkninger

156 Den begrundelse, som kræves i artikel 253 EF, skal i henhold til fast retspraksis klart og utvetydigt angive de betragtninger, som den institution, der har udstedt den anfægtede retsakt, har lagt til grund, således at de berørte parter kan få kendskab til grundlaget for den trufne foranstaltning og forsvare deres rettigheder, og således at retsinstanserne kan udøve deres prøvelsesret. Det kan imidlertid ikke kræves, at begrundelsen angiver alle de forskellige relevante faktiske og retlige momenter. Spørgsmålet om, hvorvidt en beslutnings begrundelse opfylder disse krav, skal ikke blot vurderes i forhold til ordlyden, men ligeledes til den sammenhæng, hvori den indgår, samt under hensyn til alle de retsregler, som gælder på det pågældende område (jf. dommen i sagen Mehibas Dordtselaan mod Kommissionen, præmis 92 og den deri nævnte retspraksis).

157 For så vidt angår beslutninger om at afvise ansøgninger om fritagelse i henhold til toldkodeksens artikel 239 består Kommissionens begrundelsespligt i at forklare årsagerne til, at betingelserne i denne bestemmelse ikke er opfyldt.

158 Det fremgår imidlertid af de anfægtede beslutningers ordlyd, at Kommissionen klart har redegjort for årsagerne til, at den var af den opfattelse, at betingelserne i toldkodeksens artikel 239 ikke var opfyldt. Det er således tilstrækkeligt at fastslå, at Kommissionen hvad angår sag T-134/03 redegjorde for, hvorfor betingelserne for, at der forelå en særlig situation, og for manglende åbenbar forsømmelighed ikke var opfyldt, henholdsvis i punkt 35-68 (s. 10-21) og punkt 69-86 (s. 21-26) i beslutning

REM 02/02. Kommissionen gjorde det samme i beslutning REM 03/02, der ligger bag sag T-135/03, i punkt 34-65 (s. 10-21) og punkt 66-80 (s. 21-25).

159 Herudover skal Retten fastslå, at den har kunnet udøve sin legalitetskontrol med de anfægtede beslutninger. Retten skal ligeledes bemærke, at det fremgår af sagsakterne fra den administrative procedure, af stævningen og replikken samt af retsmødet, at sagsøgeren fuldt ud forstod både forslagene til negative afgørelser og de anfægtede beslutninger og har været i stand til at udvikle en solid og detaljeret argumentation vedrørende realiteten til støtte for sine anmodninger om fritagelse og for sagen om annullation af de anfægtede beslutninger.

160 Under disse omstændigheder skal det tredje anbringende forkastes.

161 Det følger af ovenstående, at Kommissionen skal frifindes.

Sagens omkostninger

162 I henhold til artikel 87, stk. 2, i Rettens procesreglement pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da sagsøgeren har tabt sagen, pålægges det sagsøgeren at bære sine egne omkostninger og at betale Kommissionens omkostninger i overensstemmelse med dennes påstand herom.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Første Udvidede Afdeling)

1) Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber frifindes.

2) Common Market Fertilizers SA bærer sine egne omkostninger og betaler Kommissionens omkostninger.

Vesterdorf Cooke García-Valdecasas

Labucka Trstenjak

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 27. september 2005.

H. Jung B. Vesterdorf

Justitssekretær Præsident